

Vann- og avløpsrett – Viktig bok for alle som jobber med vann og avløp

I 2001 utga Norsk Vann den første versjonen av den såkalte VA-jus databasen, i form av rapport 117/2001 ”VA-jus. Etablering av vann- og avløpsverk sett fra juridisk synsvinkel”. Senere årlige oppdateringer har vært publisert elektronisk på www.norskvann.no.

Versjon 10 av VA-jus databasen er à jour med regelverksutvikling og rettspraksis per 1. juli 2010. Det er lagt ned ekstra ressurser i utarbeidelsen av denne versjonen i forhold til de 9 foregående.

For å markere at versjon 10 fremstår som et landemerke i forhold til de tidligere utgavene, skal den utgis i bokform og er gitt tittelen ”**Vann- og avløpsrett**”.

Vann- og avløpsrett vil være en god støtte i bestrebelsene på å etterleve regelverket på vann- og avløpsområdet. Ambisjonen er at det over hele landet skal produseres tilfredsstillende vann- og avløpstjenester som oppfyller regelverkets krav. Samtidig har arbeidet med VA-jus databasen vist seg nyttig for å kunne avsløre svakheter og mangler i regelverket og påvirke utviklingen av rammebetingelsene i en funksjonell retning.

Advokatfirmaet Haavind AS v/assosiert partner Guttorm Jakobsen er ansvarlig forfatter av **Vann- og avløpsrett** og av tidligere versjoner av VA-jus databasen, på oppdrag for Norsk Vann. En referansegruppe med representanter fra Norsk Vanns medlemmer har bidratt med viktige innspill og kvalitetssikring underveis i arbeidet med både databasen og boken.

Målgruppene for **Vann- og avløpsrett** er blant annet kommuner, vann- og

avløpsselskaper, statsetater som arbeider med vann- og avløpsspørsmål, advokater og konsulenter. Studenter kan også ha god nytte av boken, da den på en praktisk måte illustrerer anvendelsen av

generelle rettsregler på et konkret samfunnsområde.

Boken vil foreligge ferdig trykket i løpet av november 2010 og kan bestilles på www.norskvann.no.

Nye rapporter fra Norsk Vann Prosjekt

Norsk Vanns prosjektsystem "Norsk Vann Prosjekt" genererer stadig nye rapporter og veiledninger på vann- og avløpsfeltet. Prosjektsystemet er fullt ut brukerstyrt, for å sikre at prosjektene har størst mulig aktualitet og nytteverdi.

Her kommer en oversikt over nye

rapporter siden forrige omtale i VANN 2/2010. Rapportene kan kjøpes hos Norsk Vann. De som er med i Norsk Vann Prosjekt eller abonnerer på resultater fra Norsk Vann Prosjekt, kan fritt laste ned rapportene i pdf-format fra www.norskvann.no.

Klimatilpasningstiltak i VA-sektoren – forprosjekt (Norsk Vann rapport B14/2010)

Målsettingen med forprosjektet som er gjennomført, er å gi en oversikt over status for arbeidet med klimatilpasningstiltak innen VA-sektoren i Norge, inkludert FoU arbeid, og behov for videre arbeid. Forprosjektet skal ut fra denne oversikten beskrive konkrete og matnyttige klimatilpasningsprosjekter for VA-sektoren.

Denne rapporten oppsummerer arbeidet som er blitt gjennomført. Både FoU-relaterte aktiviteter og gjennomførte tiltak ute i kommunene er blitt kartlagt. Det har vært viktig å inkludere et bredt spekter av kommuner for å gjenspeile de store variasjonene i utfordringer kommunene står overfor.

VA-sektoren viktigste utfordringer innen klimatilpasninger kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

- å ta hensyn til klimaendringer i kommunale planer på VA-området
- å sikre drikkevannskvaliteten mot økt press og mulig forverring av vannkvaliteten i drikkevannskildene,

samt tilpasse vannbehandling og transport til nye forhold og krav

- å sikre teknisk infrastruktur og privat og offentlig eiendom mot skade som følge av flom, havnivåstigning, stormflo og skred
- å håndtere ekstreme nedbør- og smeltevannmengder, inkludert flomveier og kontroll med avløpssystemet
- å definere et tilstrekkelig dimensjoneringsgrunnlag inkludert utarbeidelse av simulerte høyoppløselige tidserier for nedbør for perioden 2071-2100
- å avklare og tydeliggjøre ansvarsroller
- å sikre kompetanse og kapasitet for klimatilpasning

Det har blitt fremskaffet mye ny kunnskap om tilpasninger til klimaendringer de siste årene, og det vil være stor FoU-aktivitet i årene som kommer på mange fronter. Det vil være en stor utfordring for kommunene å forholde seg til de til-

tak og initiativ som kommer, og tilegne seg nødvendig kunnskap. VA-sektoren må forholde seg til planleggingssiden og resipientsiden, som krever samarbeid på tvers og oversikt over helheten. Arbeidet som er gjort så langt er delvis fragmentert og bærer preg av å være enkelttiltak uten en overordnet plan. Noen temaer er dekket til dels godt, mens andre har store mangler. Målsettingen fremover må være å lage en helhetlig godt dekket kunnskapsbase.

Rapporten vil legges til grunn for det videre arbeidet med å definere hvilke områder og prosjekter Norsk Vann skal fokusere på innen klimatilpasningstiltak. Et hovedprosjekt starter opp høsten 2010 basert på føringene fra dette arbeidet.

Forfattere av rapporten er Tone Muthanna, Christian Vogelsang og Helge Liltved ved NIVA, i samarbeid med Oddvar Lindholm, Universitetet for Miljø og Biovitenskap (UMB).

Statlige gebyrer og avgifter på de kommunale VAR-tjenestene (Norsk Vann rapport 176/2010)

Interesseorganisasjonene på VAR-området, KS Bedrift, Avfall Norge og Norsk Vann, har kartlagt omfanget av statlige gebyrer og avgifter på de kommunale vann-, avløps- og avfallstjenestene og hva det utgjør av prisen som abonnentene betaler.

Brukerne av de kommunale VAR-tjenestene i Norge betaler totalt ca. 16,3

milliarder kroner i VAR-gebyrer iht. selvkostprinsippet. Av dette utgjør merverdiavgift 3,3 milliarder kroner og andre statlige avgifter og gebyrer 320 millioner kroner, noe som til sammen utgjør 21,9 % av prisen ut til brukerne.

De statlige myndighetshandlingene utgjør en relativt beskjeden andel av prisen, men forskjellen er stor mellom

tjenestene. Prisen for Mattilsynets tilsyn med vannverk utgjør 0,62 % av vannprisen, mens fylkesmannens tilsyn med avløps- og avfallsanlegg utgjør bare 0,02 – 0,05 %.

Interesseorganisasjonenes hovedholdning er at de fleste statlige myndighetshandlinger med kommunene på VAR-området bør finansieres over statsbudsjettet. Gebyr- og avgiftsfinansiering fører til unødige administrative kostnader for stat og kommune og uforutsigbarhet i kostnadene for VAR-virksomhetene.

Forfattere av rapporten er May Rostad og Svein Aannestad i Kinei AS.

Vann og avløp for nye i bransjen - læreplan (Norsk Vann rapport 175/2010)

Flere kommuner sliter med rekruttering av VA-utdannet personell til lederstillinger i teknisk etat. Dette medfører at flere lederstillinger er besatt av personer med ikke-VA-faglig bakgrunn, dvs. personer uten formell teknisk utdanning innen vann og avløp (VA).

Norsk Vann har derfor utarbeidet en læreplan for et kurstilbud samt konsept for bruk av e-læring (læring via PC og internett), kombinert med obligatoriske samlinger for nye i bransjen. Rapporten beskriver innholdet i læreplan for kurs i vann og avløp (VA), basert på e-læring kombinert med samlinger, og danner grunnlaget for utviklingen av et kurs høsten 2010.

Forfatter av rapporten er Steinar Nybruket i Norsk Vann.